

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. XII. Nabuchodonosor, quod ei Daniel prædixerat, in belluam migrat.
Peccati proprium est, hominem in bestiam commutate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

fueri regis aula, si quis insigniis de regno fuisset meritis, Mandatum est historiis, & annalibus traditum coram rege. Ita Deus de se suisque bene meritis oblivisci non potest; hæc beneficiis annalibus traduntur æternis. Sed addit Siracides: In tempore casus sui inveniet firmamentum. Deus homini in pauperes benefico fert opem, cum is eam eger maximè. Si quis ex alto cadat, quam gratum est, si in ipso casu funem aut tabulatum habeat, quo casum suum fulciat: ita si quem res arcte urgeant, jamque ruere videatur, quam opportunum est si amico sinu aut molli lecto excipiat. Purpuratus ille gulo, Lazari carnifex cepit ruere: Mortuus est & dives. Ruina grandis, sed nullum ea reperit firmamentum. Nam in inum decidit & sepultus est in inferno. Idcirco Daniel: Peccata tua, inquit, elemosynis redime. In arcto sumus, & rex, minatur arbor ruinam; elemosynis eam, ut possumus, fulciamus.

Luc. cap. 16. vers. 22.
Dan. cap. 4. vers. 24.

Ibid.
Sic explicanda verba: Forstman ignoscet Deo.
Luc. cap. 11. vers. 41.
Ambr. to. 1. lib. ad Virg. cap. 1. mibi pag. 166.
Idem tom. 1. in epist. ad Philip. c. 5. mibi p. 365.

Chryst. to. 3. in cap. 17.
Ioan. homil. 80. mibi pag. 325.

Dan. cap. 4. vers. 24.

Luc. cap. 11. vers. 41.

Nos, cum aliqua necessitas obvenerit, ingenia pollicemur, & nescio quæ anathemata vovemus templis. Est qui statuum ceream ad sui corporis pondus & molem promittat. Non malum hoc, nec reprehendo, sed meliora suggero. Suam iste ceram liquefaciat, eamque in egenos dividat. Nam subinde nescio quid vanitatis sub tali anathemate later. Nec enim solum hoc suavit Daniel: Elemosynis redime peccata. Sed addidit: Et iniquitates misericordius pauperum. Unà cum stipe proniorem in pauperes affectum exigit. Si ulla tor delictis medicina sit, hæc una erit.

Hoc Christus planissimis verbis subjiciens: Verumtamen, inquit, quod superest, date elemosynam, & ecce omnia munda sunt vobis. Hoc Ambrosius expendens: Munda bonum est, inquit, elemosyna, qua purgat omnem sordem, & squalorem. Hoc ipsum ingeminans: Quam gratum ergo opus est, ait, ut omnem maculam hominis & sordes emundet. Sacre pagine omnes, & totus prætorum Patrum fenatus elemosynas mirificè commendant. Compendium omnis elogii hoc est: Verumtamen date elemosynam, & ecce omnia munda sunt vobis. Sed objicias. Hæc toties audimus diversis cohortationibus, libris, concionibus: Jam faturi sumus hac crambe. Hujus ego nauseabundi auditoris medicum non agam, ne spernat medicinam. Chrysostomum hic sulto, qui opportunissimè respondet iis, qui pariter aures sibi elemosynarum commendatione obtundi querebantur. Hos exprobrè fronte perstringens: Quisque, ait, de nobis dicat quid velit, egrè ferat nostram assiduam admonitionem, nos nuzgatos appellet, graves, molestos; non cessabimus ab admonendo, & cum propheta omnibus vobis frequenter prædicabimus: Peccata tua elemosynis redime, & iniquitates tuas misericordibus pauperum. Neque hoc hodie tantum facias, cras desistas. Quotidie peccamus, elemosynis peccata quotidie redimamus. Elemosyna est que omni caret iniquitate. Hæc omnia munda facit, hæc jejuniis, hæc humi dormire exuperat, quamvis molestiora & laboriosiora sint illa, hæc tamen lucrosior illuminat animam, saginat, pulchram & decoram facit. Quare vos hortor, atque obsecro, ne nobis ipsis simus detrimento, nè pro luto supernis nos thesauris fraudemus, & culmorum ac palcarum plenam navis portum subeamus. Date elemosynam, & omnia munda sunt vobis.

CAPUT XII.

Nabuchodonosor, quod ei Daniel prædixerat, in bellum migrat. Peccati proprium, hominem in bestiam commutare.

Peccatum tam potens est incantamentum, superbia tam exercitata trivencica, ut hominem, nec eum vilem, sed regem, & regum regem, monarcham potentissimum mutare potuerit in pecus. Nabuchodonosori

regi silva fuit culina, sed frigida, & sine foco; nam sanum ut bos comedit, idque septennio continuo. Ita Deus convivas insensitiores tractat, tam frigidis eis apponit ferula. Inauditum, & pæne incredibile est admodum mutari hominem ut induat belluam. Qui autem fieri potuerit, ut Nabuchodonosor humanam exuens naturam induerit ferinam, suo loco explicabimus.

Hac inusitatâ prorsus metamorphosi Deus non auribus tantum, sed & oculis concionatur, & ingerit hæc monita: En ut peccatum hominem transformet! En quantum mali sit adversus rationem niti, cupiditatibus obsequi, superbia offerri, ita demum in pecudem migrat homo, quod in rege potentissimo factum cernitis. Non credidistis sanè id fieri posse; nisi Deus id oculis spectandum exhibuisset. Ita peccatum hominem deturpat. Peccati proprium est, hominem in bestiam commutare. Quod capite hoc explicandum.

§. 1.

Hebræus psaltes humanam cecitatem deplorans: Homo, inquit, cum in honore esset, non intellexit, paratus est jumentis insipientibus, & similis factus est illis. Grande hic mysterium lateat, quod idem iisdem verbis mox repetat. Et similis factus est illis. Sicut enim pecudes solum præsentia, & quod in oculis est spectant, futuri non solliciti, ita homo vanus, æternitatis & vitæ melioris oblitus in res præsentis & fluxas se immergit, totus quantum perituris affixus. Hic Orbis status est. Caduca & res corporis curantur unicè, in præsentaria commoda omnes intentissimi rapiuntur. Hæc principes & summa omnium curæ sunt, ut corpus bene habeat: ut valeat animus, posteriores & perfunctorie geruntur curæ. Hinc verissimum dictum Tullii: Sunt quidam homines non res, sed nomine. Est qui humanus, tractabilis, placidus sit dum sobrius est; cum vino madet remulenti, furit, tonat, sævit, exagitat domesticos, in uxorem etiam ac liberos immittit & barbarus, quos stricto ferro per domum insequitur. Nunquid hic homo est? Non tantum non humanus, sed nec homo amplius, sed leo est. Quem Siracides corripiens: Noli esse, inquit, sicut leo in domo tua, evertens domesticos tuos. Sunt homines litigiosi, altercatores, turbidi, jurgiis affuerti, litium fatores, hos profectò non homines, sed canes aut feles dicas. Quos Paulus: Videte canes, inquit, videte malos operarios. Sunt qui hodie peccata deestant, cras eadem repetant audacissime. Num istos appellabis homines, quos Petrus inter canes numerans: Canis, inquit, reversus ad suum vomitum. At centur celo tales: Foris canes & venefici, & impudici, & homicidae, & idolis servientes, & omnis qui amat & facit mendacium. Sunt alii astutiarum & fallaciarum pleni, reipsa vulpes, & serpentes. Quod Herodi Christus nuntiari iussit, hoc & in illos quadrat: Dicite vulpi illi. Sed & serpens callidior erat cunctis animantibus terræ. Hinc callida hæc progenies viperarum nascitur. De hominibus in peccatis mutatis Severinus Boethius ita philosophatus: Eator, inquit, nec injuriâ dici video vitiosos, tamesi humani corporis speciem servent, in belluas tamen animorum qualitate mutari. Quid igitur? His ne accedamus, quos belluis similes esse monstravimus. Aulus Gellius de hominis exterioribus quinque sensibus Christiano ritu philosophatus: Nimia voluptas, inquit, è gustu & tactu, sicuti sapientes viri censuerunt, omnium rerum foedissima est. Iste autem voluptates digne gustus atque tactus, id est, libidines in cibos atque venenum prodiga, sola sunt hominibus communes cum omnibus bestis, & idcirco in pecudem ferorūque animalium numero habetur, quisquis est his ferinis voluptatibus prævinctus. Nec præleus comicus id ignorans: Adeon, ait, homines immutari ex amore, ut non cognoscas eundem esse? Cui Mantuanus vates accinens ad nostrum institutum positissimè dixit:

Est pecus omnis amans, dum pro ratione libido est.

Judicium nutu temperat omne suo.

Qui quis enim vivit sine lumine mentis & usu
Fert hominis vultus, ingeniumque ferae.

Est pecus, & fallax hominem meatur imago, &c.

Quando igitur homines vitiosi hominem exiunt, & in
pecudes abeunt, quis jure culpaverit Diogenem,
qui mero meridie cum laternula sua per hominum cu-
neos in forum penetrans: Homines, ajebat, homines
quaro. Cumque inter sibilos & risus philosopho dice-
reret: Non satis hic hominum est? Ipsi, ajebat, non ut
homines vivunt, sed ut pecudes. Ita idem hic Cynicus
fabinde proclamavit: Heus homines. Cumque passim
turba & fex hominum undequaque; provolans concurre-
ret, & philosophum cingeret, Diogenes baculo circum-
stantes abigens: Homines, ajebat, homines, non put-
gamenta, non pecudes vocavi.

Si famma imis liceat componere, non multum ab-
mili modo locutus videtur Hieremias vates: *Quomodo
sedet sola civitas, plena populo & dictum admirabile. Quo-
modo sola, si populo plena: quomodo autem copiosa,
si vidua & deserta? Ita prorsus & plena fuit, & sola
fuit: plena, sed bestiis: multae facies humanae pauci ho-
mines: vix enim ullum invenire fuit, qui rationem se-
queretur & viveret ut homo. Omnes declinaverunt, simul
mutati facti sunt: non est usque ad unum.*

§. II.

Miserimum animal est homo, si deserat ratione,
ab humana desciscat indole. Dilucidè Aristote-
les hac in re philosophatus: *Ut enim, inquit, perfectione
suscepta optimum cunctorum animalium est homo, ita si alie-
nus fiat a lege & a iudicio, pessimimum est omnium animalium;
itaque impissimum atque immanissimum est sine virtute, & ad
libidinem cibationemque deterrimum. Nunquid non satis
hoc demonstratur: Similem lupi dixeris. Ferrox, atque inquietus lin-
guam litigii exercet: cani comparabis. Insidiator occultis sur-
ripuisse fraudibus gaudet & vulpeculis exaequetur. Ira intempe-
rans femur Leonis animum gestare credatur. Parvidus ac fugax
non metuenda formidat: cervis similis habeatur. Segnis ac stu-
pidus torpet: asinum vivit. Levius ac inconstans studia permutat:
nihil ab avibus differt. Fœdis, immundisq; libidinis immer-
guntur: Sordidae suis voluptate detinetur. Ita fit, ut qui probitate
deserit, homo esse deserit, cum in divinam conditionem transi-
re non possit, vertatur in belluam.*

Quocirca non miremur dictum illud gravissimæ
censuræ: Nónne tibi videtur bestialior bestia, rationem
habens, & ratione non utens? Non miremur, inquam
ego, hominem vitiosum ipsi bestiis dici vitiosiores.
Incestus, flagitium abominandum, non tamen inter
homines rarissimum. Quid Tranquillus de Nerone,
quid alii scripserint de aliis, silere malo, quam aures ve-
recundas lædere. Beatus Paulus hanc libidinum fœdi-
tatem gravissimè detestatus: omnino, inquit, auditur inter
vos fornicatio, & talis fornicatio, qualis nec inter gentes, ita ut
uxorem patris aliquis habeat. Ipsæ pecudes ab hoc flagi-
tio abhorrent.

Camelus, quod Aristoteles memorat, ad matrem
suam, sed prius operam admissi, ubi delapso operi-
mento agnovit matrem, commissi sceleris memor cam-
melarium defixo morfu interfecit. Ita cum equa & equo
filio egit peroriga. At ubi equus emissarius equam ab
admissione jam detectam vidit esse matrem, velut in-
cestum erubescens, rupto freno, cursu perniciosissimo evo-
lavit in altum, unde seipsum præcipitem actum intere-

A mit. Ad audita tanta pæne quis subdubitet, num ejusce-
modi animantes intelligant, cum homines intelligentiâ
præditi eâ se libidinum turpitudine contaminent, quam
illæ reformidant, aut errore non vitant in seipsis aliis-
que, morte vindicant.

Hinc jute Chrylstonus accessa interrogans: *Vnde
possam, inquit, cognoscere quod animam habes hominis, cum
calcitres asinorum mœre, cum lacefitus effereris ut cameli, cum
mordeas ut ursi, cum rapias ut lupi, cum fureris ut vulpes, cum
sis dolosus ut serpentes, cum impudens sis ut canes; unde possim
cognoscere, quod animam habes hominis? An quod ingredieris?
Atqui istuc etiam brutorum est. An quod edis & bibis? Atqui
idem faciunt & fera. An verò quod erectus duobus incedis pedi-
bus: At istud mihi declarat potius te feram esse, humana specie.
Quod si viderem bestiam humanâ voce loquentem, haudqua-
quam eo dixerim hominem esse, sed potius ob hoc ipsum dicerem
esse bestiam quam avis bestia præstigiosorem.*

Sed et si fileat cum suis Plato, et si Aristotelis libri ta-
ceant, et si os aureum obturascat, tamen satis
testantur sacra pagina in bestiam transire hominem
peccando. Atque huic peccato libidinis singularem
est, humanam mentem in lasciviam & belluinam indo-
lem transformare. Septem maritos Saræ, non equos
potius & mulos dices quam homines? qui matrimo-
nium eo fine inibant, ut libidini sua vacarent, sicut equus &
mulus. Has pecudes Deus, quas ipse non creasset, aver-
sas diabolo tradidit necandas. Hinc habuit potestatem
demonium super eos. Idcirco David aded contentè clamat
& monet: *Nolite fieri sicut equus & mulus quibus non est in-
tellectus. Hoc pecus in superbis ac luxuria stabulis in-
venitur.*

§. III.

Quisquis igitur peccato graviore vel unico est ob-
noxius sæpe Deum altâ mente reputer: Ego igitur
rationis imperium & Dei timorem excutiam, ju-
mento similis nam, in belluam insanâ voluntariâ trans-
eam? Nec enim illud ignoro: *Spiritus sanctus auferet se à
cogitationibus, que sunt sine intellectu.*

Quapropter antequam aliquis vel minimâ se noxâ
sciens volens obstringat, non decies tantum aut centies,
sed milies iterumque milies consideret quid faciat.
Vel capillum suam umbram, vel leuissimum piaculum
suam penam habet.

Nabuchodonosor hæc in oculis est. Cor ejus ab hu-
mano commutatum, & cor feræ datum ei. Hanc ima-
ginem regis aded transformati Deus omnium illorum
oculis opponit, qui flagitia & impuritates audent susci-
pere, qui scientes in malum ruunt. Hic seipso contem-
plentur. Nam et si fœdam non comedant ut boves, ea
tamen in eorum animis intemperies est, ut libidinibus
se mergant sicut pecudes. Hominem peccatum in be-
stiam transmutat. Non tantum comparatus, sed similis
factus est illis, insipientibus jumentis ratione destitutis,
quæ solum spectant presentia, sine omni æternorum
curâ. Si ergo peccatum fecit bestiam, quid ergo facit
hominem? Notitia. Quod clarè asserens Lactantius:
*Cum, inquit, divinitatis intellectus, quo differimus à belluis,
in homine solo reperitur. Nihil humanius, imò nihil divi-
nium quam nosse Deum. Hac est vita æterna ut cognoscamus
solum Deum verum. Ita seipsum quisque ad Dei notitiam
in dies potentius trahat, diutiusque cum fidelis jam Didy-
mo: Dominus meus, & Deus meus. Ego mancipium & ser-
vulus tuus, à te non solum conditus, sed à te tuo etiam
sanguine emptus: Hinc omni prorsus jure obligatissi-
mus ad nutum tibi in omnibus parere. Hoc volo, & hoc
unicè volo. En hominem, quem divinitatis intellectus
sic humanum & conditori subditum reddit. Ubi deest
hic intellectus, omnia mores sapiunt ferinos. Homo si-
milis fit jumentis.*

Supremo judicij die ad Judicis lavam meræ stabunt
pecudes.

pecudes diabolo mancipatæ. Zacharias id prædicans: *Super hircos, inquit, visitabo. Aperitissimè Christus: Statuet hædos à sinistris. Hujus pecoris pastores diaboli, stabulum flammæ, macellum & assidua laniena æternitas. Nolite ergo fieri sicut equus & mulus, quibus non est intellectus. Nolite, obsecro, nolite vivere ut bruta, quæ solo sensu hæc cupiditate, non verò ratione ac judicio ducuntur. Procul, ô procul superbiam, & luxuriam, quæ omnem adimunt rationem. Sit in homine divinitatis intellectus, quo Deum agnoscat non tantum ut Dominum, sed ut suum Dominum, cui debeat ad unguem in omnibus obedire. Exeste canes, Angelis & hominibus celum, non brutis est conditum.*

CAPUT XIII.

Nabuchodonosor septennis bellua, uti à Daniele prædictum, indolem humanam recipit. Explicatur illud: Deus gradientes in superbiâ potest humiliare.

PROLIXAM de Nabuchodonosore annalium epilogus hic est: *Omnia opera Dei vera, & via ejus judicium, & gradientes in superbiâ potest humiliare. Postquam Nabuchodonosor rigidum septenne tirocinium in silvis inter feras exegit, ad se rediit, sensus ferinos exiit, hominemque rursus induit. De seipso fatentem reum audiavit: Igitur, inquit, post finem dierum ego Nabuchodonosor oculos meos ad calum levavi, & sensus meus redditus est mihi: & Altissimo benedixi, & viventem in sempiternum laudavi & glorificavi; quia potestas ejus, potestas sempiterna & regnum ejus in generatione, & generationem. Et omnes habitatores terre apud eum in nihilum reputati sunt: iuxta voluntatem enim suam scit tam in virtutibus celi, quam in habitatoribus terre. & non est qui resistat manui ejus, & dicat ei: Quare fecisti? In ipso tempore sensus meus reversus est ad me, & ad honorem regni mei, decorumque perveni: & figura mea reversa est ad me: & optimates mei, & magistratus mei requisierunt me, & in regno meo restitutus sum: & magnificentia amplior addita est mihi. Nunc igitur ego Nabuchodonosor laudo, & magnifico, & glorifico regem celi: quia omnia opera ejus vera, & via ejus judicium, & gradientes in superbiâ potest humiliare. Hæc longè alia est cantilena, quam quæ ante septennium audita, cum ore turgido non Deum, sed seipsum prædicaret: Nonne hæc est Babylon magna, quam ego ædificavi in domum regni, in robore fortitudinis mee, & in gloria decoris mei.*

Ita Deus his avibus, quæ nimis sublimè volant, accidit alas; ita deprimit elatos, ita montes præcætos, & aëtris minitantes solo coæquat. *Gradientes in superbiâ potest humiliare.* Superbia nunquam sine noxâ. (Nec unquam hoc satis inculcari potest). Superbia ubique Deum capitale habet hostem: Superbia suum sibi met, semper præcipitium molitur. Hujus igitur spectaculi tam admirandi catastrophæ (*Gradientes in superbiâ potest humiliare*) sumemus hinc explicandam, ut nemini non pateat, ruinam homini elato esse certissimam. Subjungemus, quomodo Deus à submissis præcipue ac humilibus laudetur.

§. I.

SOLYMÆUS Rex David superbos sacro carmine perstringens: *Cor, inquit, eorum vanum est, quod arduos semper cogitat ascensus. Ergo, Decidant à cogitationibus suis. Quid istud mali est à cogitationibus suis decidere? qui cogitationes superborum, & sensus altos penitus habet exploratos, facillè mentem pascit assequitur. Duo fratres & Apostoli sedes geminas, easque supremas, & regi proximas in Christi regno petierunt. O bone Deus! viri duo illiterati, piscatores egeni, homines inhonorati, discipuli Christi, Apostolis annuntiati tam audacter*

regnum ambiunt! Quales hæc cogitationes eorum, se id meritos, tantâ sublimitate dignos, seque ceteris præferendos; & quales sunt cogitationes istæ? longè profectò altiores quàm æquitas & ratio permittebant. Ergo, Decidant à suis cogitationibus istis. Et certè Christus cetera mitissimus, aliquantulum asperius respondit, tam sublimia petentibus ante promeruit. Hoc autem plurimum torquet, à suis cogitationibus ita decidere, ut quod minimè negandum cogitaret, neutiquam tamen obtineat. Ita vinitores illi adversus patrem familias murmurabant, non quòd denarium promissum non accepissent, sed quòd alii mercedis tantumdem haberint, contrà quàm ipsi cogitarent.

Ita rex Antiochus Epiphanes incidit in languorem præ tristitiâ, quia non factum est ei sicut cogitabat. Ita Nabuchodonosor altissimè quidem è folio regni decidit inter belluas. Alta profus prolapsio, sed longè altior fuit & gravior, cum ex ipsâ divinitatis, quam sibi fixerat, sede, in imum corruit. Cogitaverat rex iste Babylonius se veluti Deum in aurè statuâ, quam exererat adorandum. Longè secus evenit; in horrendum barathrum præcipitatus est. Decidit à suis cogitationibus. E Deo factus est non homo, sed bestia. Ruina planè nimis quàm alta. Ita mater Domini Jesu Virgo beatissima in ædibus Zachariæ cecinit: *Disperit superbos mente cordis sui, ex alto superbarum cogitationum præcipites dejecit. Hæc cogitationes mentis humanæ semper altius eniti cupiunt, quàm ordo, status, conditio, fors assignata velint. Nec enim superbus unquam satiatur obtentis honoribus. Illud sibi ipse ideopterum occidit: Eia altius, iterumque altius: quid feriaris? paulò altius, adhuc altius. Perge, perge, tuamque sedem promove, nondum omnem altitudinem superasti; scande altius, superest locus, eluctare ad altiora. Ergo decidant ab his cogitationibus suis, qui altiora se querunt. Deus obstitit, qui gradientes in superbiâ potest humiliare.*

Superbus forsitan miretur sed occultissimè, cur ipse Deum pane semper experiat hostem. Quæ ego, clam apud se dicat, tanta committo piacula, ut Deus affluè me pungat ac vellicet? Num ego omnium facinorosissimus sum, ut tot suppliciis puniendus sim? O mi bone, digitum impone labellis, & tuam omnem conscientiam rimare, latebit utique quod ignoras ipse. Aliquid occultioris superbiæ in animo tuo desidebit quod nescis, nec credis affirmanti. Rumpè vomitacum, virus evome, omnem penitus, & vel minimam superbiolam ex omni corde tuo proscribe. Quamdiu hæc moraris & ipse tibi parcis, tamdiu Deum experieris hostem, nec cessabit hic adversarius tuus te pungere ac fodicare, donec scias quòd *Excelsus dominetur in regno hominum.* Atque hoc est, quod plerique omnes etiam ignoramus. Præceptiones veræ Humilitatis lentissimè addiscimus.

§. II.

ROBERTUS Nobilius Romanus senator purpuratus cum sex mensibus quotidianâ febris laborasset octoginta diebus uni solùm lateri coactus ita incubare, ut in alterum converti non posset ob sæviorem corporis abscessum, cum ossa atque pellis totus esset, sub ipso denique vitæ finem supremas has emit voces: *Humilitas, Humilitas, Humilitas.* Dicit causam fuisse, sive ut seipsum corrigeret, qui paulò antè confidentius dixisset: *Domine adimplevi mandata tua; sive ut in ejus virtutibus, quam maxime semper adamasset, laudè moreretur.* Hoc unice omnibus ac studiosissimè discendum, Humilitas, Humilitas, Humilitas. Hoc pane unum tota Nabuchodonosoris historia inculcat, nec factis unquam inculcari potest. Deus neminem fert in superbiâ gradientem, quem non demum è sublimi cogitationum dejiciat. Ita superbum turris Babel ædificium turbavit; ita insolentem Goliathum silice prostravit ita. *fastuosum*